

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ערר 1237-22
ערר 1411-22
ערר 1414-22

לפני כבוד חברי הוועדה:
שירה שגיא, עו"ד - יו"ר
גרמן פייקין, רו"ח - חבר

העורר: רוקח אלמוג מס' 58006248
באמצעות רו"ח אלון פרולינגר

נ ג ד

המשיבה: רשות המסים
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

- ביום 23/02/2022 הוגש ערר 1237-22, על החלטת המשיבה בבקשה בהשגה מיום 19/01/2022, בעניין תקופת הזכאות מרץ אפריל 2021 (השגה הוגשה ביום 26/08/2021). בבסיס החלטה בהשגה עמדה הקביעה כי על רקע פער בין סכום המענק המבוקש לבין סך התשומות שדווח באותה תקופת זכאות, החליטה המשיבה להתערב במקדם ההשתתפות בהוצאות קבועות. בהתאם, אושר מענק מופחת בגובה ההוצאות הקבועות בהן מצאה המשיבה להכיר.
- החומרים שהוגשו לתיק הוועדה התייחסו גם לתקופות זכאות אחרות, ובהחלטה מיום 23/02/2022 הובהר לעורר כי יש להגיש ערר נפרד ביחס לכל תקופת זכאות והוא התבקש להגיש את העררים הנוספים עד ליום 28/02/2022 וזאת לטובת יעול הטיפול בעררים.
- ביום 10/03/2022 הגיש העורר את העררים שמספרם 1411-21, 1414-21 ו-1415-21, שעניינם בתקופת הזכאות ינואר-פברואר 2021, נובמבר דצמבר 2020 ומאי יוני 2021 (בהתאמה).
- כדי שלא להאריך שלא לצורך אך נציין כי בשלושת העררים לא צורפו ההחלטות בהשגה והתברר כי העורר לא קיבל את החלטות המשיבה ביחס לשלוש תקופות זכאות אלה. ביחס לתקופת הזכאות נובמבר דצמבר 2020 כלל לא הובהר האם הוגשה השגה. המשיבה התבקשה להגיש את החלטותיה לתיק הוועדה ביחס לשתיים מתקופות הזכאות בהן חלף המועד למתן החלטה בהשגה, וביחס לתקופת הזכאות נובמבר דצמבר 2020 התבקשה להבהיר האם הוגשה השגה כאמור.
- ביום 21/03/2022 הגישה המשיבה את החלטתה בהשגה ביחס לתקופת הזכאות ינואר פברואר 2021, בנוסח דומה להחלטת המשיבה בערר 1237-21 (מרץ אפריל 2021). יצוין כי ההחלטה נשאה את התאריך 19/01/2022. בהחלטה מאותו היום העורר התבקש להודיע האם מבקש להגיש ערר מתוקן ביחס לתקופת זכאות זו, ולחלופין להגיש את כתב הערר שהוגש בערר 1237-21 גם לתיק ערר זה (שכן בשלב זה הוא טרם הגיש את כתב הערר) וזאת עד ליום 28/03/2022. העורר לא הגיש כל מסמך נוסף בשלב זה, על אף החלטת הוועדה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

6. ביום 10/04/2022 הוגש כתב התשובה בערר 1237-22. כתב התשובה הוגש גם בתיקי הערר הנוספים, מבלי שצורפה אליו ההחלטות בהשגות ביחס לעררים 1414-22 ו- 1415-22. בכתב התשובה, הודיעה המשיבה כי היא חוזרת בה מהחלטתה בהשגה, ומסכימה לחשב את המענק בהתאם לנוסחת החישוב. ואולם, בבואה לחשב את המענק בהתאם לנוסחה, נתגלעה מחלוקת בין הצדדים בדבר אופן חישוב הוצאות השכר הנחסכות. המשיבה ציינה בכתב התשובה כי נמצא פער בהוצאות השכר הנחסכות, אך העוררת לא טענה כל טענה בעניין ולא הסבירה את חישובה. ואולם, גם המשיבה בכתב התשובה לא פירטה מהי בדיוק המחלוקת ואף לא מה הדרך בה לדעתה יש לחשב את ההוצאות הקבועות.
7. למחרת היום, הגיש ב"כ העורר כתגובה לכתב התשובה עותק מהתכתבות עם ב"כ המשיבה. כן הגיש ב"כ העורר ביום 25/04/2022 בקשה לקביעת דיון, ובה ציין כי המחלוקת בין הצדדים, שנותרה רק ביחס לשלוש מתקופות הזכאות, נוגעת להוצאות השכר הנחסכות. ביחס לתקופת הזכאות מאי יוני 2021 העורר הגיש הודעה לפיה אינו עומד עוד על ערר זה בהעדר מחלוקת בין הצדדים. לפיכך ביום 26/04/2022 ערר 1415-22 נמחק.
8. ואולם, בשלב זה ב"כ העורר לא מצא לנכון לפרט מהי דרך החישוב הנכונה לדעתו. יצוין כי בשלב זה סך המחלוקת בין הצדדים הסתכמה בסך של כ- 46 אש"ח עבור שלוש התקופות יחד.
9. ביום 28/04/2022 ניתנה החלטת הוועדה ובה שלושת התיקים הנותרים נקבעו לדיון. במסגרת זו, התבקשו שני הצדדים להגיש לתיק הוועדה פירוט כיצד יש לחשב את כל אחד מהרכיבים שלפיהם מחושב המענק ביחס לכל אחת מתקופות הזכאות, בצירוף אסמכתאות התומכות בדרך חישובו. כן התבקש העורר לצרף עותק מהבקשה שהוגשה למענק ביחס לכל אחת מהתקופות, והמשיבה התבקשה לצרף עותק מהחלטותיה בהשגות שלא צורפו עד לאותה העת.
10. בשלב זה התבררה היכרות קודמת של חבר הוועדה עם ב"כ העוררת, ועל כן לתיק מונה נציג ציבור חדש.
11. ביום 02/05/2022 הגיש ב"כ העורר את התייחסותו לתיק הוועדה. על אף בקשתה המפורשת של הוועדה בדבר פירוט אופן החישוב, ב"כ העורר בחר להעלות טענותיו בדבר אופן החישוב הנכון במישור העקרוני, ללא כל פירוט של הנתונים לפיהם יש לחשב את המענק. רק מהבקשות למענקים שצורפו לבקשת הוועדה, ניתן היה להסיק כי לטענת העורר סך הוצאות השכר הנחסכות עומד על 0 ₪. על כן ביום 04/05/2022 התבקש העורר להגיש הודעה משלימה ולהבהיר מדוע הוא סבור כי יש לראות את הוצאות השכר הנחסכות על סך של 0 ₪.
12. ביום 08/05/2022 הוגשה תגובתה המנומקת של המשיבה, בצירוף מסמכים התומכים בדרך החישוב לה היא טוענת.
13. ביום 09/05/2022 הגיש העורר הודעה משלימה. ההודעה כללה את התחשיב המבוקש, שהעלה שאלות בדבר התאמתו ללשון החוק וזאת מבלי שהפער הוסבר. לפיכך, בהחלטה נוספת העורר התבקש להבהיר כיצד חישוב זה מתיישב עם לשון הגדרת "סכום השכר הקובע לתקופת הזכאות". כן ניתנה לעורר האפשרות להגיש תחשיב מתוקן.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

14. ביום 16/05/2022 הגיש העורר את הודעתו המשלימה. במסגרת הודעה זו הציג שלוש דרכים פרשניות, וגרס כי דרך הפרשנות הנכונה היא כפי שערך את חישובו. נוסף על כך, הגיש תחשיב מתוקן התואם את אחת מדרכי הפרשנות האחרות.
15. לקראת הדיון שנקבע, התבקשה המשיבה להגיש את תגובתה להודעות העורר.
16. ביום 31/05/2022 הגישה המשיבה את תגובתה. במסגרת זו, עמדה על כך שהעורר הגיש את כל הבקשות על בסיס חישוב הוצאות נחסכות בסכום 0 ₪ וזאת על אף שניתן לראות שחלק מעובדיו יצאו לחל"ית. כן חזרה על טענותיה בדבר הפרשנות הנכונה לדעתה להגדרת "סכום הוצאות השכר". כן התייחסה לנתיב הפרשנות שהציע העורר ונימקה מדוע לדעתה אין לקבלו.
17. כן הפנתה המשיבה את תשומת הלב לכך שחישובי העורר היו מוטים כלפי מטה במספר היבטים: ראשית, ביחס לעובדים שהחלו את עבודתם חודש או חודשיים לפני שהוצאו לחל"ית, חושב ממוצע שכרם כאילו שעבדו שלושה חודשים (כלומר נכללו חודש או חודשיים עם שכר אפס על אף שהעובדים לא עבדו בחודשים אלה); שנית, החישוב כלל במקרים מסוימים שכר מופחת שניתן להעריך שנבע מהצטמצמות עוד לפני הוצאה לחל"ית; שלישית, החישוב הממוצע נעשה ביחס לחודש אחד בלבד, וזאת על אף שהממוצע מתייחס לתקופה דו חודשית.
18. ביום 02/06/2022 התקיים דיון בתיקים. במעמד הדיון הבהיר ב"כ העורר כי החישובים שערך (ובכלל זאת ההיבטים אליהם הפנתה המשיבה) נעשו במכוון ועל בסיס הבנתו את החוק.
19. במהלך הדיון, פרשו הצדדים את טענותיהם בפירוט, והומחשה המורכבות שבחישוב הוצאות שכר נחסכות בעסק מסוגו של העורר, לו עובדים רבים הפעילים בהיקפי משרה משתנים בין העובדים וגם בין החודשים.
20. במעמד הדיון התבררה גם השאלה בדבר הבירור המוקדם של המצאת החומרים. בעוד שבפתח הדיון ב"כ העורר הכחיש כל פניה מצד המשיבה טרם פניית ב"כ המשיבה, בהמשך דבריו תיקן את עמדתו וציין כי התבקש להגיש מאזנים (ולא הוצאות שכר) ונאמר שזה נכלל בערר שהוגש.
21. במעמד הדיון אף שיקפנו לצדדים את הקשיים בעמדותיהם, וכן הובהר כי לצורך חישוב הוצאות השכר הנחסכות בהתאם ללשון החוק, נדרשים נתונים נוספים שטרם הוגשו. תשומת לב המשיבה הופנתה לכך שנדרש הבדל משמעותי בהוצאות השכר כדי שיהיה בכך כדי להשפיע על סך המענקים, והיא התבקשה להודיע האם עומדת על עמדתה.
22. לאחר שהמשיבה הודיעה כי אין בכוונתה לחזור בה מעמדתה, העורר התבקש להגיש פירוט של כלל הוצאות השכר בו נשא בחלוקה חודשית ולפי עובד לתקופה שבין יוני 2019 ליוני 2021 וזאת כדי לבסס את התשתית העובדתית עליה יהיה צריך ליישם את הפרשנות המשפטית.
23. בו ביום הוגשו הנתונים לתיק הוועדה. לאחר לימוד ועיבוד הנתונים, נמצא כי התחשיב שהגיש לא כלל את כל הוצאות השכר. לפיכך, בהחלטתנו מיום 30/06/2022 העורר התבקש להגיש תחשיב מעודכן ומפורט של הוצאות השכר הנחסכות. בו ביום הוגש תחשיב מתוקן. גם בשלב זה (כמו בשלבים קודמים), חזר העורר על טענתו כי המשיבה לא ביקשה את הנתונים כדי לברר את טענותיו.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

24. בהחלטה מיום 14/07/2022 המשיבה התבקשה להגיש את תגובתה לתחשיב המתוקן וזאת עד ליום 28/07/2022.
25. ביום 28/07/2022 הודיעה המשיבה כי לאחר ששבה ושקלה את נסיבות התיק, בהתחשב בסכומים שנתרו במחלוקת ובהיבטיה, ומבלי להתייחס לטענות הערר לגופן, החליטה שלא לעמוד על טענותיה. כך, המענקים יתקבלו לפי חישוב מקדם השתתפות בהוצאות קבועות של 30%. נוכח מאמצי הצדדים לליבון השאלות בתיק, המשיבה ביקשה כי התיק ייסגר ללא צו להוצאות.
26. ביום 01/08/2022 הגיש העורר את תגובתו. בתוך כך הצביע על בחירת המשיבה להמשיך ולנהל את התיק והתמשכות ההליכים. בתוך כך, ביקש להפנות לנזקים שנגרמו לו מהתמשכות ההליכים, שהם חוסר היכולת לבקש הפחתה או פטור מארנונה מהרשות המקומית; הוצאות משמעותיות הכרוכות בניהול ההליך (וזאת מבלי שפורטו אותן ההוצאות), הפרשי ריבית והצמדה בגין פערי הזמנים בתשלום המענק, וכן עגמת הנפש שנגרמה מ"עצם המחיה, לאורך כמעט שנתיים, עם דרישת תשלום מצד המשיבה בסך 110,892 ₪". בנסיבות אלה ביקש העורר כי הוועדה תכריע בסוגיות שבמחלוקת ותפסוק לעוררת פיצוי בגין הנזק הכלכלי המשמעותי שנוצר עקב התנהלות המשיבה.
27. בקשת העורר הועברה לתגובתה המשיבה. בתגובתה, ציינה המשיבה כי אינה רואה כל צורך במתן החלטה בעניין חישוב הוצאות השכר הנחסכות, ונכח החלטה לקבל את עמדת העוררת. כן עמדה המשיבה על כך שעוד לפני שהתקיים דיון בתיק, היא היתה נכונה לסיים את ההליך ולייתר את קיומו של דיון משפטי בפני הוועדה. כן הזכירה כי בכתב תשובתה חידדה כי הפער בין חישוב העורר את המענק לחישוב המשיבה נבעה מהזנת נתונים שגויה על ידי המבקש, וכי המייצג לא הגיש כל גיליונות חישוביים שיסבירו את הפער בין חישובי המשיבה לחישוביו. כן טענה המשיבה כי רק לאחר קיום הדיון התקבלו בידי המשיבה גיליונות החישוב האמורים. מכך עולה כי התמשכות ההליך נבעה גם מהתנהלות העורר.
28. כן הזכירה המשיבה כי במקרה דנן שולמו לעורר מקדמות וכי המשיבה לא פתחה בהליכי גבייה כלפי העורר. באשר לטענת העורר בדבר הקלות אחרות שנמנעו ממנו בשל העיכוב, ציינה המשיבה כי אין לה נגיעה להקלות אחרות המוענקות בשל התפשטות המגיפה ולפיכך אין מקום להטיל עליה את האחריות לאי זכאות העורר להקלות אלה. כן העירה כי ממילא לא ברור האם נסתם הגולל על קבלת ההקלות וכי ייתכן כי עם תיקון ההחלטה בדבר המענק, תאושר הזכאות להקלות הנוספות.
29. כן הבהירה המשיבה כי אינה מתנגדת לכך שהמענקים ישולמו בתוספת ריבית והצמדה, כקבוע בסעיף 17 לחוק.
30. נוכח כל האמור סברה המשיבה כי אין מקום לפסוק הוצאות משפטיות בתיק, וכל שכן פיצוי.

הכרעה

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

31. משהמשיבה הודיעה כי אינה עומדת עוד על טענותיה בתיק, נמצא כי אין מחלוקת בין הצדדים בה נדרשת הכרעת הוועדה.
32. בנסיבות אלה, אנו נדרשים לבקשת העוררת לפסיקת הוצאות, בהתאם לסמכותנו לפי סעיף 39(א) לחוק בתי דין מינהליים, תשנ"ב-1992. להרחבה על השיקולים שבבסיס פסיקת ההוצאות ראו ערר 1534-22 טי ג'את סיסטמס 2006 בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 06/07/2022, פורסם באתר הוועדה) וכן עמ"נ 02-22-60991 אמ. אס. סי – הנדסת מערכות ניטור בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 16/08/2022, פורסם בנבו).
33. במסגרת בחינת ההוצאות בהן ראוי לחייב את המשיבה בנסיבות שבפנינו, ניתן להתייחס לאיחורים במתן שתיים מההחלטות בהשגות (וראו עמ"נ 21-06-27710 ב.ג. בטחון הצפון אבטחת מוסדות, ליווי טיולים ומתן שירותי רפואה נ' רשות המסים בישראל) (ניתן ביום 03/01/2022, פורסם בנבו), פסקאות 98 ו-100): ההשגות עבור החודשים ינואר פברואר ומרץ אפריל 2021 הוגשו ביום 26/08/2021 וההחלטות ניתנו ביום 19/01/2022 – באיחור של 26 ימים. ביחס לתקופת הזכאות של ינואר פברואר 2021 ההחלטה בהשגה נמסרה לעורר במסגרת ההליך שבפנינו ביום 21/03/2022, כלומר באיחור של 87 ימים. מהחלטת המשיבה בהשגה ביחס לתקופת הזכאות נובמבר דצמבר 2020 עולה כי ההשגה הוגשה רק ביום 10/03/2022 קרי כלל לא הוגשה לפני שנפתח ההליך שבפנינו. ההחלטה ניתנה ביום 13/04/2022, כלומר במסגרת הזמנים הקבועה בחוק.
34. לכך מצטרפת העובדה כי המשיבה שינתה את עמדתה פעמיים לאורך ההליך, וזאת מבלי שהצביעה על נימוקים או עובדות חדשות שהיה בהם כדי לשנות את עמדתה; כך, בהחלטות בהשגות ביחס לתקופות הזכאות ינואר פברואר ומרץ אפריל 2021 בחרה לבחון את ההוצאות הקבועות, ורק בכתב התשובה הודיעה כי היא חוזרת בה מבחינה זו. לאחר מכן, עמדה על חישוב הוצאות השכר הנחסכות, ורק לאחר חילופי מסמכים ודיון, הודיעה כי חוזרת בה גם מעמדתה לגבי אופן החישוב הנכון של הוצאות השכר הנחסכות. לעניין זה נחדד כי בשונה מהנטען על ידי המשיבה, העורר אמנם לא הבהיר את אופן חישוב הוצאות השכר הנחסכות מיד, אך הוגש תחשיב עוד לפני הדיון שהתקיים בוועדה והמשיבה אף התייחסה אליו עוד לפני הדיון.
35. מבלי להכריע בשאלה מה היקף הבירור המצופה מהמשיבה בשלב בדיקת ההשגה ובשלב גיבוש העמדה בערר (בייחוד על רקע חוסר הבהירות בדבר הסיבה שהובילה את המשיבה לשנות את עמדתה), נראה כי לא ניתן לחלוק כי ייתכן מאוד שבחינה מעמיקה יותר בשלב מוקדם יותר היתה יכולה לקצר ולהקל על ההליכים שבפנינו.
36. לכל זאת מצטרפת העובדה כי העורר יוצג על ידי רואה חשבון, כך שניתן להניח שנשא בהוצאה מסוימת לצורך הייצוג וניהול ההליך. יושם אל לב כי בהתחשב בכך שהעורר לא יוצג על ידי עורך דין, איננו נדרשים לחישוב שכר הטרחה בהתאם לכללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימלי המומלץ), התש"ס-2000.

מדינת ישראל

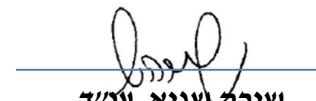
ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

37. באשר לטענת המשיבה בדבר תשלום המקדמות, נעיר כי אין במתן המקדמות כדי לחסוך את העלויות בהן נדרש העורר לשאת כדי למצות את זכויותיו ועל כן לא ברור כיצד יש בעובדה זו כדי להשפיע על שאלת החיוב בהוצאות בתיק.
38. מנגד, נתנו את דעתנו לכך שעל אף שדובר על שלושה עררים, שהתייחסו לשלוש תקופות זכאות, המחלוקת המהותית היתה אחת, ובהתאם מערכת הטיעונים היתה אחידה (גם אם ביישום שונה מעט בין התקופות השונות). כן נתנו את דעתנו לגמישות המשיבה שקיבלה את השגת העורר ביחס לחודשים נובמבר דצמבר 2020, שהוגשה בחלוף כשנה ממועד ההחלטה בבקשה למענק.
39. נוסף על כך, אמנם העורר נדרש להגיש מסמכים והתייחסויות לאורך ההליך, אך רבות מהן נבעו מכך שמלכתחילה הגיש טיעוניו באופן שאינו מנומק ואינו מוסבר, גם לאחר שהתבקש לכך על ידי הוועדה.
40. באשר לטענות העורר בדבר הנזקים שנגרמו לו בשל ניהול ההליך, הגם שמקובל עלינו שמצבו של העורר הורע ביחס למבקשי מענק אחרים שבקשותיהם אושרו במועדן, העורר לא הצביע על נזקים קונקרטיים שנגרמו לו בשל התמשכות ההליך, התמשכות שכאמור נבעה גם מהתנהלותו שלו. כן לא הובהר האם אכן נמנעה ממנו האפשרות לממש את זכאותו להקלות נוספות.
41. לסיכום, העררים נמחקים בהתאם לבקשת המשיבה ולאחר שהודיעה כי העורר יהיה זכאי לסכום המענקים המלא לו הוא טוען, ויתרות הסכום, ככל שטרם שולמו, ישולמו בתוך 30 יום ממועד החלטתנו, בהתאם לסעיף 17 לחוק. לאור הנימוקים שפורטו לעיל, המשיבה תישא בהוצאות העורר בסך 5,000 ש"ח; סכום זה יועבר לעורר בתוך 30 ימים ממועד מתן החלטה זו.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

ניתנה היום, י"ב אלול תשפ"ב, 09/08/2022, בהעדר הצדדים.

גרמן פייקין, רו"ח
חבר

שירת שגיא, עו"ד
יו"ר הוועדה